

Historia Przedszkola Publicznego Nr 1 w Górze 1945 -2025

Nie od razu nasze przedszkole było piękną i dużą placówką. Przedszkole Publiczne Nr 1 w Górze jest najstarszą placówką wychowania przedszkolnego w gminie i pierwszym przedszkolem powstałym na Dolnym Śląsku w okresie powojennym. Charakterystyczna sylwetka budynku wraz ze swym placem zabaw i zabytkowym murem obronnym na stałe wrosła w krajobraz miasta.

To już 80 lat - Historia placówki sięga trudnego okresu odbudowy naszego kraju ze zniszczeń wojennych. Wtedy to, kto żyw zabrał się do pracy nad odbudową zniszczonych domostw, zakładów pracy i urzędów.

Dnia 26 maja 1945r. drugim transportem z Wileńszczyzny przyjechała do Góry Śląskiej pani Janina Horbowska-Zaranek razem ze swoją rodziną (córką i synem) i innymi Polakami. Powodowana troską o dzieci, które biegały bezcelowo po ulicy zwróciła się do Urzędu Starostwa o pozwolenie na prowadzenie przedszkola.

„Znając znaczenie i dobro przedszkola, szczególnie w ostatnich czterech latach przepracowanych na Syberii, gdzie takową prowadziłam wśród migracji polskiej w altajskim kraju w latach 1941-44, postanowiłam zająć się tym bezzwłocznie i tu w Górze” – tak wspomina założycielka przedszkola.

Już 15 czerwca 1945 roku otrzymała zezwolenie od Pełnomocnika Rządu RP Powiatu Górowskiego na zorganizowanie i prowadzenie przedszkola polskiego. Pierwszą jej pracą było przygotowanie budynku na przyjęcie dzieci. Upatrzony budynek przez panią Janinę przy wąskiej uliczce (nie wiadomo jeszcze było, jaka będzie nazwa tej ulicy) z czerwonej cegły, kryty papą, o jednym dużym pokoju, w nim trochę sprzętu i mebelków (choć w strasznym stanie), nadawał się na przedszkole. W organizacji pierwszej placówki przedszkolnej pomagały pani Janinie dwie pierwsze wychowawczynie – pani Maria Czerniakiewicz i Aniela Sołtakowska. Pomagali mieszkańcy miasta, wszystko to robili z dobrych chęci, nikt nie wiedział, kto i kiedy za to zapłaci.

Dnia 18 czerwca 1945 roku zaczęły się zapisy dzieci. Po raz pierwszy przedszkole objęło swą opieką 100 dzieci. Uroczyste otwarcie przedszkola odbyło się 20 czerwca 1945 roku a pierwszą dyrektorką przedszkola została jego założycielka pani Janina Horbowska-Zaranek.

W tym uroczystym dniu został przybity sztyl na zwykłej desce z napisem „Przedszkole Polskie”. Tak więc w naszym mieście powstało pierwsze polskie przedszkole na Dolnym Śląsku.

Zainteresowanie opieką przedszkolną było tak duże, że pierwszy budynek okazał się za ciasny i już w 1948 roku po wielu staraniach przedszkole miało swoją siedzibę w dwóch budynkach.

Przedszkole posiadało więc ogółem : trzy sale zabaw i zajęć, jedną samodzielną salę, trzy szatnie, toalety, kuchnię, sypialnię, kancelarię, oraz magazyn żywnościowy i podręczny. Wokół budynków przedszkolnych rozciągał się ogród, w którym były małe piaskownice i ławeczki.

Wiosną 1952 roku na terenie ogrodu znajdowały się już karuzele i huśtawki, oraz cementowe piaskownice.

W latach 50-tych wymieniono także płot drewniany na murowany z siatką.

Dnia 15 czerwca 1960 roku odbyła się ważna uroczystość 15 – lecie powstania przedszkola polskiego, którą uświetnili swoją obecnością m.in. pierwszy burmistrz miasta Góry August Herbst i inspektor szkolny Antoni Jan Bojakowski.

Pamiętnym rokiem stał się 1963, bowiem w tym roku zainstalowano w przedszkolu centralne ogrzewanie i uzyskano ciepłą wodę.

1965 – to rok , w którym obchodzono podwójne święto: Dwudziestolecie powstania naszego przedszkola i Uroczystość nadania imienia naszej placówce „Przedszkole im. Marii Konopnickiej

Ciągły wzrost zapotrzebowania na tę formę opieki spowodował rozbudowę przedszkola.

W lutym 1970 roku przedszkolaki musiały opuścić przedszkole i znaleźć inne lokum. W kronice przedszkola napisano wówczas: „Dokładnie z końcem lutego przeżywaliśmy ważne chwile. Otóż planowany od dłuższego czasu remont kapitalny naszego przedszkola został zatwierdzony i firma, która objęła prace, chciała rozpocząć burzenie murów”.

Budowa nowego przedszkola okazała się budowlą historyczną. Dopiero we wrześniu 1974 roku oddano do użytku dzieciom i personelowi nowy obiekt przedszkolny. Jego budowa trwała 4 lata, 6 miesięcy i 2 dni. Funkcję Dyrektora w tych trudnych latach rozbudowy przedszkola pełniła pani Alfreda Szymańska.

Po zakończeniu prac budowlanych i porządkowych, mury przedszkola wypełnił nowoczesny sprzęt, zabawki i wystrój. Placówka mieściła 6 sal zabaw, jadalnię, salę gimnastyczną. Bardzo ważnym faktem była radiofonia w placówce, z czego cieszyli się rodzice, dzieci i cały personel.

Z dnia na dzień pracowało się w coraz to lepszych warunkach. Jednak z powodu dalszego nadmiaru dzieci, jedną grupę pozostawiono w budynku w ogrodzie.

Dnia 4 czerwca 1975 roku w rocznicę 30 – lecia powstania naszego przedszkola obchodziliśmy piękną uroczystość, w której brały udział dzieci, personel, rodzice i społeczeństwo naszego miasta. Po przemarszu kolorowego korowodu dzieci, w Domu Kultury odbyła się uroczysta akademia.

Od września 1979 roku otwarty został ósmy oddział przedszkolny przy Zakładzie Mleczarskim, co było wyrazem ogromnej inicjatywy Dyrektora tego zakładu pana Adama Górnego. Oddział ten, utworzono głównie dla dzieci pracowników tego zakładu, istniał do jesieni 1990 roku.

W roku 1980 dn. 15 czerwca odbyła się kolejna impreza środowiskowa nasze 35 – lecie, którego obchody uświetniły swoją obecnością władze miasta.

Dzięki przychylności miejscowych zakładów pracy przedszkole wzbogaciło się o wiele nowych sprzętów: firany, zasłony, wykładziny, stroje ludowe, zabawki, pomoce dydaktyczne. Ponadto wykonano nową elewację części budynku, wyasfaltowano podwórze a w ogrodzie pojawiły się trwałe przyrządy do ćwiczeń zręcznościowych.

Następną ważną uroczystość obchodziliśmy 14 czerwca 1985 roku-40 lecie naszej placówki. Obchody zapoczątkował barwny korowód dzieci wszystkich grup, który przemaszerował ulicami miasta. Dzieci złożyły kwiaty pod Pomnikiem Wdzięczności a następnie przeszły do Domu Kultury, gdzie odbyła się część artystyczna.

W roku szkolnym 1990/91 utworzono dwa oddziały dla dzieci 6 letnich przy ul. Bojowników o Wolność i Demokrację.

We wrześniu 1991 roku do przedszkola dołączono oddziały wiejskie: dwa w Kłodzie Wielkiej i jeden oddział w Wierzowicach – na dziesięć lat.

Od wakacji 1991 roku zlikwidowano oddział przedszkolny mieszczący się w głębi podwórka.

Rok 1995/96 rozpoczęliśmy obchodami Jubileuszu 50 – lecia naszego przedszkola, które odbyło się 22 września.

Dyrektorem placówki była mgr U. Ratajczak, a zastępcą pani Marta Lasek. Przedszkole zatrudniało 20 pracowników kadry pedagogicznej i 22 pracowników administracyjno – obsługowych. Funkcjonowało 10 oddziałów i 3 oddziały wiejskie. Na nowy rok szkolny do przedszkola przyjęto 320 dzieci.

Ważnym punktem uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej 50 – lecie istnienia Pierwszego Polskiego Przedszkola na Dolnym Śląsku. Fundatorami tej tablicy byli panowie: Marek Mazur, Sławomir Kajzer i Zdzisław Kędziński. Napis nad tablicą wykonany został przez pracowników zaprzyjaźnionego zakładu MERA – ELWRO GÓRA.

Po części oficjalnej na tarasie ogrodu przedszkolnego odbyła się część artystyczna, na której zaprezentowały się wszystkie grupy wiekowe.

Dzięki wszystkim sponsorom, ofiarodawcom i współpracy z Jednostkami Wojska Polskiego w Głogowie przedszkole pozyskało:

- nową elewację budynku
- odmalowane okna zewnętrzne
- naprawiony i odmalowany sprzęt ogrodowy
- nowe naczynia i sztuce

- zabawki
- pomoce dydaktyczne
- drewno na opał

Osobą, która w znaczącym stopniu przyczyniła się do obchodów tego jubileuszu oraz do nawiązania współpracy z żołnierzami i pozyskania sponsorów był przyjaciel przedszkola pan Zygmunt Kempa.

W 2007 roku z inicjatywy pracowników powstało „Stowarzyszenie Przyjaciół Przedszkola”, które swoją działalność opiera na pracy społecznej członków. Prowadzi działania mające na celu pozyskanie środków na różnorodne cele związane z działalnością przedszkola. Dzięki działalności stowarzyszenia przedszkole pozyskało min. mini boisko.

Pani Dyrektor mgr Urszula Ratajczak przez wiele lat zabiegała o odnowienie placówki. Wynikiem tego była decyzja Rady Miejskiej i pani Burmistrz Ireny Krzyszkiewicz o włączenie Przedszkola Publicznego Nr 1 w Górze w Projekt Rewitalizacji Miasta. W ramach tego projektu, remont naszego przedszkola rozpoczął się we wrześniu 2010 r. i na naszych oczach urzeczywistnił się sen o nowy pięknym, nowoczesnym przedszkolu.

Jesienią 2010 roku rozpoczęła się modernizacja przedszkola co łączyło się z kapitalnym remontem. Był to ciężki czas dla dzieci oraz pracowników, którzy zostali przeniesieni do budynku domu kultury a dokładnie do wyremontowanych pomieszczeń po byłej łaźni, Szkoły Podstawowej Nr 1 przy ul. Konopnickiej, Szkoły Podstawowej Nr 3 przy ul. Podwale, 1 grupa uczęszczała do Przedszkola Publicznego Nr 3. 14 października 2011 r. odbyło się uroczyste otwarcie przedszkola połączone z obchodami 65-lecia przedszkola oraz Dniem Edukacji Narodowej. 12 grudnia 2011 roku wróciliśmy do odremontowanego nowoczesnego budynku przedszkola.

W roku 2015 obchodziliśmy jubileusz 70- lecia przedszkola. Ważnym punktem uroczystości było odsłonięcie i poświęcenie tablicy upamiętniającej 70- lecie istnienia przedszkola. Występy artystyczne również odbyły się w domu kultury. W czerwcu 2017 roku pożegnaliśmy dyrektora Urszulę Ratajczak, która przeszła na zasłużoną emeryturę. Wówczas dyrektorem została mgr Aleksandra Pacholska, która sprawuje funkcję do dnia dzisiejszego.

Dzięki Europejskiemu Funduszom Społecznym Unii Europejskiej w przedszkolu realizowany był projekt pt. „Marzenia do spełnienia – edukacyjna przygoda malucha”, który realizowany był w okresie 02.07.2018 r. do 31.07.2019 r. Beneficjentem była Fundacja Pomocy Szkole im. E. Machniewicza i Gmina Góra. Podczas realizacji utworzono 18 miejsc dla dzieci 3,4 letnich i realizowano zajęcia dodatkowe. Były to zajęcia dla wszystkich przedszkolaków zwiększające szanse edukacyjne.

Trudnym momentem w historii przedszkola był czas strajku nauczycieli, który trwał od 8 kwietnia do 27 kwietnia 2019 roku. W tym czasie zajęcia zostały

zawieszono. Jediną osobą sprawującą opiekę dydaktyczną nad dziećmi była dyrektor Aleksandra Pacholska.

Od 12 .03. 2020 r. rozpoczęła się pandemia Covid i zawieszono zostały zajęcia. W tym czasie odbywały się one drogą internetową. Nauczyciele wykorzystywali komunikator messenger do przesyłania zadań oraz oficjalną stronę facebook przedszkola. Był to czas kiedy przedszkole obchodziło 75-lecie, jednak uroczystość z uwagi na pandemię nie odbyła się. Na pamiątkę tego ważnego wydarzenia umieszczono tablicę pamiątkową ufundowaną przez pracowników.

W roku szkolnym 2021/2022 realizowaliśmy Narodowy Program Czytelniczy dzięki czemu wzbogaciliśmy o wiele nowych woluminów naszą przedszkolną biblioteczkę.

Wiek przedszkolny jest najlepszym okresem na formowanie się postaw i właściwych zachowań, a wychowanie małego dziecka to wielka odpowiedzialność. Zdając sobie sprawę z tego, trudno jest zatem stworzyć przedszkole i jego wizerunek, który sprostałby oczekiwaniom rodziców i dzieci.

Z satysfakcją możemy stwierdzić, że wielokrotnie otrzymywaliśmy dowody uznania i sympatii utwierdzające nas w przekonaniu, iż z powierzonych zadań wywiązujemy się dobrze.

Ogromna to zasługa tych, którzy współtworzą i reprezentują przedszkole – dyrektorów. Dzięki ich zaangażowaniu możemy szczerzyć się tak znakomitymi efektami ponad 80-letniej już działalności pierwszego polskiego przedszkola na Dolnym Śląsku.

Na przestrzeni tych lat placówką kierowali:

1. Janina Horbowska - Zaranek - 15.VI.1945 - VIII.1948
2. Zofia Zarzecka - IX.1948 - VIII.1952
3. Maria Piławska - IX. 1952 - VIII. 1955
4. Ludmiła Traczyk - IX. 1955 - VIII. 1956
5. Jadwiga Mazurkiewicz - IX. 1956 - VIII. 1961
6. Halina Sowa-Sakowicz - IX. 1961 - VIII. 1963
7. Alfreda Szymańska - IX. 1963 - VIII. 1975
8. Stanisława Mackiewicz - IX. 1975 - VIII.1977
9. Genowefa Trzeciak - IX. 1977 - 15.XII. 1977
10. Krystyna Łoś - 15.XII.1977 - VIII.1978
11. Józefa Domańska - IX. 1978 - VIII.1990
12. Urszula Ratajczak - IX. 1990 - VIII. 1991
13. Irena Bogucka - IX. 1991 – VIII.1992
14. Marta Lasek - IX. 1992 – VIII.1993
14. Ponownie Urszula Ratajczak - IX. 1993 – 2017
15. Aleksandra Pacholska 01.09.2017 do chwili obecnej

Przedszkole Publiczne Nr 1 to placówka o bogatej 80-letniej tradycji. Znaczną część przedszkolnego życia stanowią różnego rodzaju uroczystości, imprezy, festyny. Cieszą się one dużą popularnością wśród dzieci, rodziców i środowiska lokalnego. Do uroczystości, które na stałe wpisały się do tradycji, należą: Dzień Edukacji Narodowej, Andrzejki, Mikołaj, Jasełka, Bal Karnawałowy, Święto Babci i Dziadka, Walentynki, Dzień Wiosny, Zajączek Wielkanocny, Dzień Mamy i Taty, Dzień Dziecka, Pożegnanie Sześciolatek, Poszerzając ofertę edukacyjną nauczyciele dbają o rozwój zainteresowań najbliższym otoczeniem poprzez organizację różnorodnych wycieczek.

Wzbogacając ofertę organizujemy spotkania teatralne, koncerty muzyczne i konkursy, które cieszą się dużym zainteresowaniem.

Z okazji Urodzin patronki przedszkola Marii Konopnickiej corocznie odbywają się na tarasie przedszkolnym Przeglądy Twórczości Artystycznej Dzieci podczas, których dzieci prezentują swoje umiejętności taneczno- wokalne.

Uwrażliwiając dzieci na potrzeby innych organizowane są corocznie Niebieskie Igrzyska, Dzień Świadomości Autyzmu oraz Dzień Kolorowej Skarpetki. Bierzymy udział w różnych akcjach m.in. Dzieciństwo bez przemocy, Szkoła Pamięta, Szkoła do hymnu, Sprzątanie Świata, Sprintem do Maratonu, Zdrowa i Sportowo.

Nasze przedszkole stale wspiera wszelkiego rodzaju akcje charytatywne m.i.n. WOŚP, Gdy liczy się czas, Zbiórki darów dla potrzebujących, Serce za odwagę, Pomoc dla powodzian, Nakrętka dla Olka, Pomoc dla Ani, Pączki do rączki, Jabłuszko, Pomóż mi się przytulić, Pomoc dla Igora, Puszka dla Okruszka, Góra Grosza. Ważnym wydarzeniem w styczniu 2023 roku była organizacja Koncertu Charytatywnego dla dwójki naszych przedszkolaków Gabrysia i Wiktorii, który odbył się w Świetlicy w Starej Górze. Koncert został zorganizowany wspólnie ze Stowarzyszeniem Gramy dla z Kołem Gospodyń Wiejskich w Starej Górze.

Przedszkole umożliwia wyrównywanie szans edukacyjnych wszystkim dzieciom oraz uwzględnia w swoich działaniach potrzeby środowiska.

Nad rozwojem dzieci czuwa wykwalifikowana, zaangażowana i odpowiedzialna kadra pedagogiczna. By móc sprostać coraz to nowym wymaganiom, nauczyciele podejmują działania, które pozwalają na twórcze uczestniczenie w procesach dostosowywania przedszkola do wymogów współczesnej edukacji.

Na przestrzeni lat nasi wychowankowie brali udział w różnych konkursach. Prowadzimy szeroko zakrojoną współpracę ze środowiskiem lokalnym, z różnymi instytucjami, zakładami pracy, placówkami oświatowymi między innymi : Domem Kultury, Policją, Strażą Pożarną, wojskiem, OSP, sanepidem, Biblioteką Miejską, Nadleśnictwem, Domem Pogodnego Seniora.

Na przestrzeni tych lat dokonało się wiele zmian, modernizacji i unowocześnień. Podstawowym wyznacznikiem tych zmian były środki finansowe i wspólna chęć do organizowania coraz lepszych warunków zabawy i nauki naszym wychowankom. Nie można tu nie wspomnieć o zasługach rodziców w tym Rad Rodziców, które wspomagały nasze Przedszkole finansowo, dzięki czemu mogliśmy wyposażyć nasze sale w nowe stoliki, krzeselka, sprzęty ogrodowe, zabawki, pomoce dydaktyczne oraz tablicę multimedialną. Dzięki zaangażowaniu rodziców w życie przedszkola, tradycją stały się corocznie organizowane: bale karnawałowe.

W ciągu tych lat wychowaliśmy tysiące dzieci. Wielu z nich utrzymuje z nami stały kontakt. Nasi absolwenci zajmują dziś odpowiedzialne stanowiska. Są wśród nich inżynierowie, lekarze, oficerowie, dziennikarze, nauczyciele, artyści, sportowcy i pracownicy naukowci. Dzisiaj nasi byli wychowankowie przysyłają do nas swoje dzieci, a tym samym chętnie nas odwiedzają.

Nasze Przedszkole na stałe wtopiło się w krajobraz górskiego miasta, a swoim wyglądem i zadbanym ogrodem przyciąga wzrok każdego przechodnia.

I tak mijają kolejne lata, jesienie, zimy i wiosny. Zmieniają się nie tylko dzieci, ale również kadra pedagogiczna i administracyjno-obslugowa. Obecnie pracuje 46 osób, 25 nauczycielek i 21 osób kadry obsługowo - administracyjnej, które starają się stworzyć dzieciom jak najlepsze warunki, by każde dziecko czuło się tutaj dobrze i przychodziło z ochotą.

Nie sposób zapomnieć o nieżyjących pracownikach, którzy również tworzyli historię naszego pięknego przedszkola.,, Nie umiera ten kto trwa w pamięci żywych”.

Tak w skrócie oczywiście przedstawia się ponad 80 letnia historia Przedszkola Publicznego nr 1 w Górze. Znając ją możemy być pewni, iż dalsze losy tej placówki będą równie ważne i interesujące, że obecnym i przyszłym pedagogom nie zabraknie miłości do dzieci i żarliwości, aby wychować je na dobrych i mądrych ludzi.

Ostatni zapis dokonany ręką Janiny Zaranek w pamiętniku brzmi:

„Spełniony szczyt moich snów.

Ten ludek polski malutki.

Na ziemiach tych rośnie znów

Jak żywy kwiat niezabudki”